

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
Public Participation in Cultural Tourism Development of Ban
Ron Thong Community, Ron Thong Sub-district, Satuek District,
Buriram Province

ชัยชนะ สีละมุน^{1*} สุรวุฒิ สายบุตร² และสุเทพ ความรัมย์^{3*}
Chaichana Selamun¹, Surawut Saybut² and Suthep Kwamram^{3*}

Received : March 6, 2023; Revised : March 29, 2023; Accepted : April 1, 2023

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะจงเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการสังเกตการณ์และการจดบันทึก มาสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายคือ (1) ผู้นำศาสนา (2) กลุ่ม

¹วิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์; Buriram Community College, Thailand.

²องค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์; Ron Thong Subdistrict Administrative Organization, Satuek District, Buriram Province, Thailand.

³ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสตึก จังหวัดบุรีรัมย์; Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives, Satuek Branch, Buriram Province, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : kuntonmon@gmail.com

Citation : Selamun, C., Saybut, S. and Kwamram, S. (2024). Public Participation in Cultural Tourism

Development of Ban Ron Thong Community, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 2(1) : 19-30;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

ผู้นำชุมชน (3) กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนรวมทั้งหมด 12 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรของชุมชนร่วมกับส่วนงานท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประชาชนในชุมชน มีการประชาคม ร่วมวางแผนและประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ (3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประชาชนในชุมชน มีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นร่วมกัน (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนในชุมชน มีส่วนร่วมกับส่วนงานท้องถิ่น ในการติดตามผลประเมินผล การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน อย่างสม่ำเสมอ 2) แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน (1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนควรให้ความสำคัญ ต่อการเข้ามามีส่วนร่วม เสนอแนะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจร่วมกันกับส่วนงานท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประชาชนในชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนและคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานหรือร่วมปฏิบัติงาน เพราะประชาชนในชุมชนย่อมเข้าใจและรู้ถึงปัญหาต่างๆของชุมชนได้เป็นอย่างดี (3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาร่วมกัน (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนควรมีการร่วมตรวจสอบและติดตามผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนร่วมกับส่วนงานท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ (Keywords) : การมีส่วนร่วม, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, การพัฒนา

Abstract

The purpose of this research is 1) To study people's participation in the development of cultural tourism of Ban Ron Thong community, Ron Thong sub-district, Satuk district, Buriram province. 2) To propose a guideline for people's participation in the development of cultural tourism of Ban Ron Thong community,

Citation : ชัยชนะ สีละมุน, สุรวุฒิ สายบุตร และสุเทพ ความรัมย์. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์
วิชาการ. 2(1) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

Ron Thong Sub-district, Satuk District, Buriram Province. This research was a qualitative research using a specific interview as a tool for data collection. including observation and note taking Let's summarize the research results. The researcher selected the target groups: (1) Religious Leaders (2) Community Leaders (3) People with Stakeholders in Community Cultural Tourism Development, totaling 12 people.

The results of the research were as follows: 1) People's participation in community cultural tourism development (1) Participation in decision-making People participate in decision-making on the use of community resources with local agencies. for the development of cultural tourism of the community (2) participation in the operation People in the community have a community to participate in planning and coordinating with local agencies on a regular basis. (3) Participation in benefits people in the community Participate in community tourism development and jointly receive mutual benefits. (4) Participation in the evaluation. people in the community Get involved with the local department. in follow-up evaluation Community cultural tourism development 2) Guidelines for public participation in community cultural tourism development (1) Participation in decision-making People should pay attention continue to participate Suggest and exchange opinions. and make decisions together with local departments To develop community tourism. (2) Participation in the operation. People in the community should be involved in the planning and selection of operators or co-operators. Because the people in the community understand and know the problems of the community very well. (3) Participation in benefits People should take part in making suggestions and exchanging useful ideas for the development of community tourism. and share the benefits from joint development. (4) Participation in the evaluation. People should jointly inspect and follow up on the results of cultural tourism development of the community with local agencies regularly.

Keywords : Participation, Cultural Tourism, Development

Citation : Selamun, C., Saybut, S. and Kwamram, S. (2024). Public Participation in Cultural Tourism

Development of Ban Ron Thong Community, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 2(1) : 19-30;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

บทนำ (Introduction)

เป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยคือการปรับสมดุลการท่องเที่ยว การเชิดชูวิถีไทย และการเน้น “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีองค์ประกอบที่การท่องเที่ยวของไทยควรแสดงและคงไว้ ได้แก่ การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศไทย การให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนของ ทรัพยากรท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว การกระจายรายได้และกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคของประเทศ ซึ่งได้มี การวางแผนทางการพัฒนาในระยะ 5 ปี ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2564 แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2563 ได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ การท่องเที่ยวหยุดชะงัก ดังนั้น เพื่อให้ประเทศมีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยโดยเน้นการสร้างความเข้มแข็งนโยบายของรัฐบาลในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่พึ่งพาต่างประเทศมากเกินไป มีความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก พึ่งพาการท่องเที่ยวในประเทศ และฟื้นตัวทางเศรษฐกิจโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ ในการขับเคลื่อนตามแนวทางการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2565 : 45)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปี พ.ศ. 2563 ส่งผลให้การท่องเที่ยวหยุดชะงัก ทำให้การท่องเที่ยวในชุมชนได้รับผลกระทบ ส่งผลให้เศรษฐกิจและรายได้ของประชาชนลดลง จากการห้ามจัดงานประเพณีหรืองานรื่นเริงต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลได้ผ่อนคลายมาตรการต่างๆเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลได้ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ ในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้กลับมาเป็นปกติ บ้านร้อนทอง หมู่ที่ 1 ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งอยู่ห่างจากท่าอากาศยานบุรีรัมย์ประมาณ 8 กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวอำเภอสตึกประมาณ 16 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวเมืองบุรีรัมย์ประมาณ 30 กิโลเมตร บ้านร้อนทองซึ่งมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม เช่นขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ฮีตสิบสองครองสิบสี่ และประเพณีแข่งเรือที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่ เหมาะแก่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิษณุ หยกจินดา (2557) พบว่า ในทุก

Citation : ชัยชนะ สีละมุน, สุรวุฒิ สายบุตร และสุเทพ ความรัมย์. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์

วิชาการ. 2(1) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

โครงการของการพัฒนาชุมชนนั้นประชาชนที่อยู่ในชุมชนทุกคนย่อมมีส่วนได้รับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งโครงการทุกโครงการที่พัฒนานั้นย่อมส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้นด้วย และสอดคล้องกับ กาญจนา สุคนธ์สิริกุล (2556) ได้สรุป ศักยภาพในการดึงดูดใจในด้านการท่องเที่ยว งานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ว่าคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นเอกลักษณ์ด้านวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ โดยการท่องเที่ยวงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี มีเอกลักษณ์เป็นประเพณีทางพุทธศาสนา ซึ่งมีความเจริญ ในพุทธศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีมาเป็นเวลายาวนาน มีการจัดกิจกรรมปีละครั้งและจัดต่อเนื่องกันทุกปี ซึ่งมีการสืบทอดภูมิปัญญาและองค์ความรู้มาตั้งแต่อดีตและยังคงอยู่จนถึงปัจจุบัน มีชื่อเสียงในระดับชาติ ซึ่งได้จากความร่วมมือของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และผู้ประกอบการ ต่าง ๆ ทำให้งานประเพณีแห่เทียนพรรษามีความเข้มแข็งในการรักษาเอกลักษณ์มาจนถึงทุกวันนี้ ดังนั้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมที่ดั้งเดิม และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทองให้คงอยู่และเป็นที่ยึดเหนี่ยวของบุคคลภายนอก กระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว กระบวนการการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนล้วนเป็นปัจจัยสำคัญ และมีความสำคัญมากต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อจะทำให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผลที่ได้รับจะมีความจำเป็น ต่อการนำไปกำหนดแนวทางในการพัฒนาและอนุรักษ์การท่องเที่ยวของชุมชนให้มีความยั่งยืนเป็นประโยชน์ทั้งต่อประชาชน และชุมชน รวมทั้งชุมชนอื่น ๆ ที่มีความสนใจ สามารถนำข้อมูล และผลการศึกษามาใช้เป็นต้นแบบและประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในบริบทต่าง ๆ ได้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

Citation : Selamun, C., Saybut, S. and Kwamram, S. (2024). Public Participation in Cultural Tourism

Development of Ban Ron Thong Community, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 2(1) : 19-30;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

- เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
- เพื่อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย มีดังนี้

- ขอบเขตด้านพื้นที่ ชุมชนบ้านร้อนทอง ต.ร้อนทอง อ.สตึก จ.บุรีรัมย์
- กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง คือ (1) ผู้นำศาสนา (2) กลุ่มผู้นำชุมชน (3) กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน รวมทั้งหมด 12 คน ได้แก่

- ผู้นำศาสนา (เจ้าอาวาสวัดโพธิ์เงิน) จำนวน 1 รูป
- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลร้อนทองจำนวน 1 คน
- ผู้อำนวยการกองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลร้อนทอง จำนวน 1 คน
- กำนันตำบลร้อนทองจำนวน 1 คน
- เจ้าหน้าที่ รพ.สต.ร้อนทอง 1 คน
- กลุ่มแม่ค้าในชุมชนจำนวน 3 คน
- ประชาชนในชุมชนจำนวน 4 คน

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะจงเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งการสังเกตการณ์และการจดบันทึก มาสรุปผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

Citation : ชัยชนะ สีละมุน, สุรวุฒิ สายบุตร และสุเทพ ความรัมย์. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์

วิชาการ. 2(1) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2024.2>

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร จากตำราเอกสารทางวิชาการ แผนพัฒนาชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการเลือกสุ่มกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง โดยการลงพื้นที่ และใช้แบบสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การจดบันทึก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย บ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเอาข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้จากเอกสาร จากตำรา เอกสารทางวิชาการ แผนพัฒนาชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น งานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากการลงพื้นที่ สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย มาวิเคราะห์และสรุปในแต่ละประเด็นในรูปแบบเชิงพรรณนา เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน และเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน บ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิจัย (Research Results)

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน บ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรของชุมชน เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนร่วมกับส่วนงานท้องถิ่น

1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน มีการประชาคมและประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

1.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชน มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นร่วมกัน

Citation : Selamun, C., Saybut, S. and Kwamram, S. (2024). Public Participation in Cultural Tourism

Development of Ban Ron Thong Community, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. Journal of Academic Surindra Rajabhat. 2(1) : 19-30;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชน มีส่วนร่วมกับส่วนงานท้องถิ่น ในการติดตามผลประเมินผล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน อย่างสม่ำเสมอ

2. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนควรให้ความสำคัญในการเข้ามามีบทบาทเพื่อเสนอแนะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจร่วมกันกับส่วนงานท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน

2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานหรือร่วมปฏิบัติงาน เพราะประชาชนในพื้นที่หรือในชุมชน ย่อมเข้าใจและรู้ถึงปัญหาต่างๆในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนได้เป็นอย่างดี

2.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น จากการพัฒนาร่วมกัน

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนควรมีการร่วมตรวจสอบ และติดตามประเมินผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนร่วมกับส่วนงานท้องถิ่น อย่างสม่ำเสมอ

ภาพที่ 1 ประชาคมบ้านร้อนทอง

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลร้อนทอง

Citation : ชัยชนะ สีละมุน, สุรวุฒิ สายบุตร และสุเทพ ความรัมย์. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร้อนทอง ตำบลร้อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารราชภัฏสุรินทร์

วิชาการ. 2(1) : 19-30; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

ภาพที่ 2 รำวงงานบุญประเพณี

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง

ภาพที่ 3 ส่งเรือเข้าชิงชัย

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ต.ร่อนทอง อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลได้ตามประเด็นดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับส่วนงานท้องถิ่นในการประชุมวางแผน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตัดสินใจร่วมกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการ

Citation : Selamun, C., Saybut, S. and Kwamram, S. (2024). Public Participation in Cultural Tourism

Development of Ban Ron Thong Community, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 2(1) : 19-30;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน เนื่องด้วยชุมชนมีประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามที่สืบทอดกันมายาวนาน ไม่ว่าจะเป็นประเพณีตามพุทธศาสนา ฮีตสิบสองครองสิบสี่ และประเพณีแข่งเรือยาว ที่เป็นเอกลักษณ์ด้านวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ ที่มีเอกลักษณ์ มีการจัดกิจกรรมปีละครั้งและจัดต่อเนื่องกันทุกปี ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ยอมรับชื่นชอบของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชุมชนให้คงอยู่สืบไป ประชาชนในชุมชนจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร่วมกับส่วนงานท้องถิ่นและร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิษณุ หยกจินดา (2557) พบว่าในทุกโครงการของการพัฒนาชุมชนนั้น ประชาชนที่อยู่ในชุมชนทุกคนย่อมมีส่วนได้รับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งโครงการทุกโครงการที่พัฒนานั้นย่อมส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้นด้วย

2) การเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ประชาชนในชุมชนควรให้ความสำคัญต่อการเข้ามามีส่วนร่วมกับส่วนงานในท้องถิ่น ในการเสนอแนะความต้องการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตัดสินใจร่วมกัน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน เนื่องจากประเพณีและวัฒนธรรมนั้นมีความสำคัญผูกพันกับท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งความงดงามทางศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีของชุมชนนี้ จะสามารถสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ และสามารถสร้างเศรษฐกิจสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนและในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ วชิรวัชร งามละม่อม (2559) ได้สรุปความหมายการมีส่วนร่วม โดยสรุป การมีส่วนร่วมหมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกันเป็นไปอย่างอิสระภาพ เสมอภาค นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาเพื่อพัฒนาหรือใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญของแต่ละคนในการแก้ปัญหาของชุมชนและพัฒนางานในกลุ่มให้มีความโปร่งใสและให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การพัฒนาในด้านต่างๆของหน่วยงานของรัฐ จะประสบความสำเร็จและยั่งยืนได้ รัฐจะต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับชุมชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาครัฐควรเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาศักยภาพของชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน

1.2 ส่วนงานท้องถิ่นควรจัดศึกษาดูงานหมู่บ้านหรือชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สร้างความต่อเนื่องและยั่งยืน ชาวบ้านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาการท่องเที่ยว มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชุมชนได้

1.3 หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนควบคู่กันไปกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้มีแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาและต่อยอดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น และสร้างรายได้ให้กับชุมชน ทำให้คนในชุมชนไม่เกิดการว่างงาน เป็นการส่งเสริมอาชีพคนในชุมชนอีกด้วย

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านร่อนทอง ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในรูปแบบอื่น เช่น นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยว มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชุมชนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

กาญจนา สุคันธสิริกุล. (2556). การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

Citation : Selamun, C., Saybut, S. and Kwamram, S. (2024). Public Participation in Cultural Tourism

Development of Ban Ron Thong Community, Ron Thong Sub-district, Satuek District, Buriram Province. Journal of Academic Surindra Rajabhat. 2(1) : 19-30;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2024.2>

- ฉันทชนก ปะวะละละ, นริศรา คำสิงห์, อมร โทท่า และชัยธวัช ศิริบวรพิทักษ์. (2560). **การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ของตำบลกำแพง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม**. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2564–2565. (2564). สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- วชิรวรรณ งามละม่อม. (2559). **ทฤษฎีการมีส่วนร่วม**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://learningofpublic.blogspot.com/2016/02/blog-post_79.html. สืบค้น 4 มีนาคม 2566.
- วิษณุ หยกจินดา. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี**. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพิชญา บุญคำ และวิจิตรา ศรีสอน. (2560). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชนเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- โอปอล์ รังสิมันต์ชาติ และทิพาพร โพธิ์ศรี. (2564). **การพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชนท้องถิ่นคอนม จังหวัดอุดรดิติถ์**. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิติถ์.